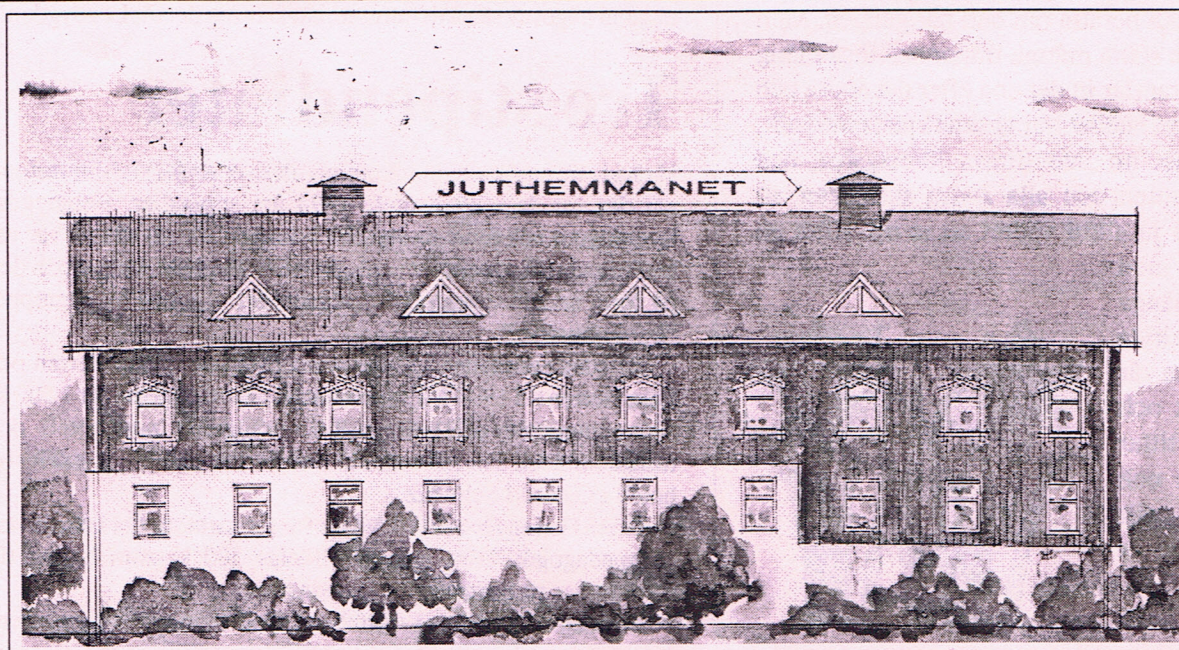

LÖA - Bladet

LOKALNYHETER FRÅN LÖABYGDEN

NR 1 1994

Juthemmanets Företagshus sett från öster enligt arkitekt Len-nart Hammarsslätts förslag.

Gammal ladugård blir modernt företagshus

Näringslivet blomstrar, idéerna frodas, nya spännande saker är ständigt på gång. Det är ju så det är i Löa och att det nu är dags att presentera långt framskridna planer på ett företagshotell i byn är väl endast följdriktigt. Det handlar naturligtvis inte om höghus och vräkiga nybyggen, det är bara Carl-Erics gamla ladugård som ska rustas upp. Men som synes av bilden hör ovan kan den med arkitektens hjälp bli till ett stilenlig och tämligen imponerande företagshus.

Tanken med företagshuset är att många olika företag ska kunna hyra in sig här och inte bara få goda arbetslokaler utan också tillgång till resurser, som de mindre företagen annars kanske har svårt att skaffa på egen hand. Det handlar om datorer, telefax, kopiator, telefonpassning och service av olika slag. Samt – inte minst – arbetsgemenskap.

Det finns faktiskt närmare 50 småföretag i Löabygden och listan på olika verksamhetsområden blir högst imponerande

om man tänker efter lite. Här finns ju till exempel reklam-, skriv- och redovisningsbyråer, filmproduktion, grossistverksamhet inom medicin, installationsentreprenörer, byggnadsentreprenörer, rörinstallatörer, elektriker, grävmaskinsentreprenörer, snickeri, lantbruk, avbytartjänst, elektronikproduktion, försäkringsmäklare, veterinär, läkare, frisör, bilverkstad mm.

– De flesta drivs som 1-2 mansföretag (forts på sid 5)

Kallelse

Löabygdens Hembygdsförenings
ÅRSMÖTE
hålls söndagen den 27 mars kl 19.00
i Löa Bygdegård.

*Årsmötesförhandlingar
Utdelning av stipendier ur Eric
Ardesjös Minnesfond.
Sång- och musikframträdande av
stipendiaterna.
Folke Wennberg, Storå, visar
diabilder och berättar om
Bergslagens kulturlandskap.
Servering
Alla är hjärtligt välkomna!*

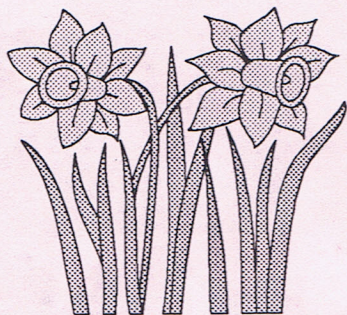
**Årsmöte med teatersektionen
samma dag och plats kl 18.30.**

Det våras för Löa!

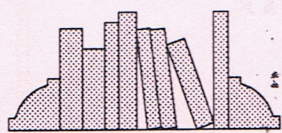
Det är samma sak varje gång det börjar dra ihop sig till ett Löa-Blad. Det känns tomt ett tag och vi undrar vad i allsindagar vi ska berätta om den här gången. Men man behöver inte ställa många frågor och tänka lång stund förrän det ramlar in det ena efter det andra och snart blir bekymret istället hur vi ska få plats med allt.

Och skulle det nu inte finnas företagshus och skolan och årsmöten och alla andra aktiviteter att skriva om har vi ju alltid vädret att ta till. Efter en fantastisk vinter med mycket snö och många dagars gnistrande kyla börjar det nu lukta vår i luften. Krokus och andra knoppar tittar upp ur rabatten och dagarna blir allt längre. Vi önskar er alla en glad vår!

Red.

Låna gärna böcker i skolan

Det går fortfarande bra att låna barn- och ungdomsböcker i Löa. Den kommunala biblioteksfilialen är visserligen nedlagd, men Löa Skola kunde överta en stor del av bibliotekets böcker och skolan har nu ett riktigt fint eget barnbibliotek.

– Alla som vill är välkomna att låna böcker härifrån, hälsar Maria Gotthard-Herren som också fungerar som skolbibliotekarie. Vi har än så länge inga fasta öppettider, men jag kommer och hjälper till när någon kommer hit. Ring gärna en signal först.

Maria vill också genom Löa-Bladet påminna dem som har biblioteksböcker hemma att dessa bör lämnas tillbaka. Även böcker som lånades i gamla biblioteket kan alltså lämnas i skolan.

Ingen Löabygd i år!

Det blir ingen årsskrift från Hembygdsföreningen i år. Såväl arkivfogden och årsskriftens redaktion som föreningens ekonomi behöver en liten andningspaus och Löabygden får således vänta. Vi räknar med att göra nya djupdykningar i arkivet under sommaren (ambitionen att vara ute i god tid finns alltid) och komma i gen med en ny skrift nästa år.

Vi vill också påminna om att arkivet finns där för dem som är roade av att läsa om bygden och dess historia. Ta kontakt med Ulf Johansson, tel 0581-421 32, så kommer han och öppnar. (Och hittar ni något av särskilt intresse, så skriv om det för Löabygden!)

Tre stipendiater

I år hade tre ansökningar inkommit till Erik Ardesjö's Minnesfond när det var dags att fördela 1994 års stipendier. Hembygdsföreningens och fondens styrelse konstaterade att alla tre var väl berättigade till stipendier i enlighet med fondens stadgar och den på förra årsmötet beslutade vidgade definitionen av begreppet "kulturområdet".

Således beslutades att utse Anna Ericsson, Erika Herren och Lara Herren till 1994 års stipendiater. Anna Ericsson får 1 500 kr som uppmuntran och bidrag till sin utbildning inom hotell- och turismområdet. För närvarande praktiserar hon på ett exklusivt hotell i Gstaad i Schweiz.

Erika Herren får också 1 500 kr för fortsatta studier i musik och sångpedagogik. Lara Herren tilldelas 500 kr som bidrag till dansstudier på Bergslagens Dansinstitut.

Stipendierna delas ut i samband med Hembygdsföreningens årsmöte den 27 mars, då vi också hoppas att Erika och Lara, som både dansar och sjunger, ska ge något prov på sina kunskaper.

Ständiga medlemmar behöver inte betala!

Vi glömde visst att påpeka det på sid 4. Men de som redan är ständiga medlemmar behöver förstås inte betala årsavgift!

Musik på Trollebo

Trollebo heter daghemmet i Löa, som nu drivs av skolföreningen. Musik blir det där på måndag den 30 mars, då John Fromell kommer dit och spelar för barnen. Han lär förresten vara Sveriges enda kommunanställda musiker.

LÖA-BLADET

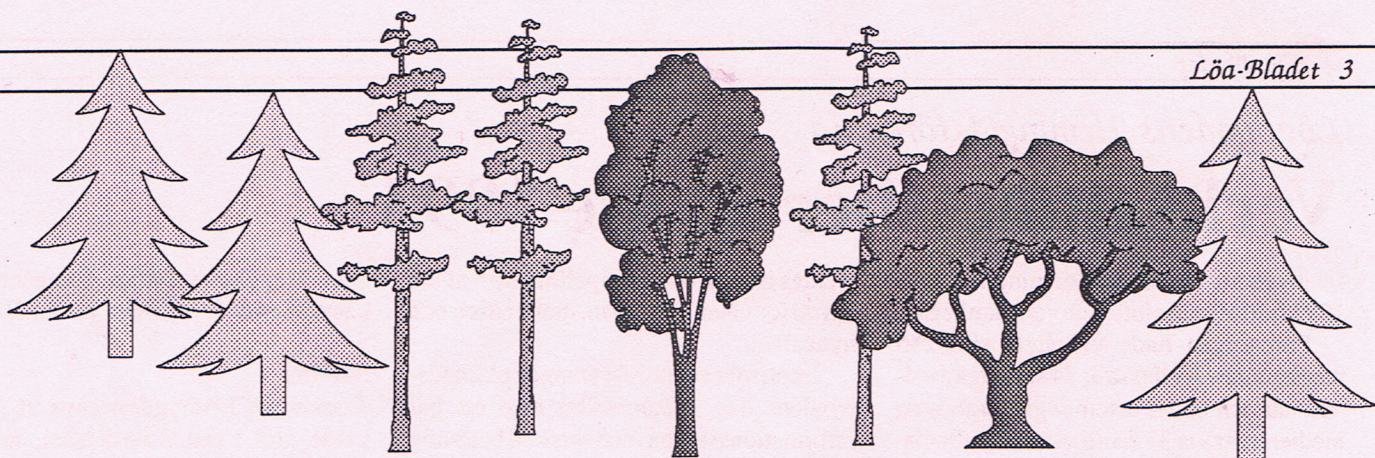
En tidning för Löa med omnejd.

Utgiven av Löabygdens Hembygdsförening med bidrag från Löa Sportklubb

Redaktion: Margareta Gustafsson, Uddnäs, tel: 301 20

Stina Gottliebsson, Petters, tel: 302 55

Maria Lindstedt, Fredensberg, tel: 300 64

Kulturmiljövård i skogen

Löabygden är fylld av kulturminnen. Det är inte bara hyttan, sågen, kvarnen och gamla bergsmansgårdar. Kulturminnen kan vara så mycket mer än bevarade byggnader av olika slag. Det finns många andra lämningar som är värda att skydda och vårda. Det kan vara allt från gränsstenar och rösen, vägar, beteshagar och rester av gamla torp till kolbottnar, gruvinmutningar och fångstgropar för varg. Allt som på olika sätt minner om liv och arbete som en gång fanns här. Många av dessa kulturlämningar har naturen tagit tillbaka och skogen växt över. Men de finns där ändå och vi kan se dem om vi lär oss vad vi ska titta efter.

I Sverige har forminnen skyddats i lag ända sedan 1600-talet. Ändå är det ju så att stor del av såväl den historiska som den biologiska miljön har förändrats och förstörts av moderna tiders rationella jord- och skogsbruk. Många gånger på grund av ren okunskap och för att skogsägare inte har sett de kulturminnen som finns i hans skog.

När Skogsstyrelsen nu har dragit igång en kampanj på temat *Kulturmiljövård i skogen* vänder man sig också främst till skogsbrukare. Med igenväxning och beskogning av gammal jordbruksmark har en allt större del av kulturminnena kommit att finnas i skogen och syftet med kampanjen är att lära dem som arbetar i skogen att se och känna igen märken av en äldre kultur och hur man ska bevara dem.

Men man behöver ju inte äga och bruka skogen för att ha glädje av sådana kunskaper. Hembygdsföreningar är

MÄRKEN

*Dagarna flyger och far.
Våra dagar är korta och få.
Men spåren av odling blir kvar
i skogarnas botten ändå.*

*Mödorna, striderna, brotten,
hemmen och vägarna hem,
har satt märken i skogens botten
för dem som har ögon för dem.*

*Skogarnas tidlösa sus
sopar aldrig igen våra spår.
Men var håller minnena bus?
Åren och tiderna går.*

ALF HENRIKSSON

Alf Henrikssons Märken är speciellt diktad för boken *Kulturmiljövård i skogen*.

också involverade i kampanjen och förhoppningen är förstas att en mycket stor del av landets befolkning ska intresseras och engageras för att vårda och bevara våra kulturminnen.

Löabygdens Hembygdsförening har i samarbete med studieförbundet Vuxenskolan startat en studiecirkel i ämnet. Ulf Johansson är cirkelledare och vi har en mycket vacker, intressant och stimulerande bok, utgiven av Skogsstyrelsen och Riksantikvarieämbetet, som kurslitteratur. Tyvärr är cirkeldeltagarna inte fler än fem, men förhoppningen är att fler ska lockas att

komma med åtminstone på de utflykter vi kommer att göra framåt våren. Alla är hjärtligt välkomna!

Någon större chans att vi i skogarna här ska hitta rester från stenåldersboplatser, hällristningar, runstenar, domarringar och annat sådant är det kanske inte. Men att det tidiga järn- och bergsbruket har lämnat många märken i skogen är ju säkert och det kan vara nog så intressant.

Följande utomhuslektioner i studiecirkeln är inbokade och alla som vill är som sagt välkomna att komma med. Vi samlas vid hyttan kl 10 på sön- och helgdagar och kl 18.30 på vardagar. Ta med fika.

Söndag 17 april.

Gruvorna på Rällsberget. Många av de gamla gruvhålerna här är redan uppskyttade. Men Ulf har nyligen fått in en karta från 1885 över området med flera hittills okända hus utsatta. Således kan vi med kartans hjälp gå på jakt efter husgrunder och andra tecken på en tidigare bebyggelse.

Söndag 1 maj

Torpaområdet med bland annat den 400 år gamla Lubergstallen.

Måndag 23 maj. (Annandag Pingst)

Rosendal

Onsdag 8 juni.

Varggrop och liggtimmermila. Predikstolsstenen. Skommar-Olles och andra torpgrunder.

Onsdag 6 juli.

Djur och natur runt Tjärn. Med diskussioner om hur man kan förhindra Tjärnen att helt växa igen.

Löabygdens Hembygdsförening

Verksamhetsberättelse 1993

Löabygdens Hembygdsförening har med 1993 fullföljt sitt sjuttonde verksamhetsår.

Föreningen hade vid årets slut 286 medlemmar. Av dessa är 34 ständiga medlemmar och 60 barn som registrerats som medlemmar via 31 familjekort. Medlemsantalet är således i stort sett oförändrat, vilket noteras med särskild tillfredsställelse då årsavgiften höjdes från 25 till 35 kr i år.

Föreningen har tre sektioner, teater-, revy- och sågsektionen.

Mötesverksamhet

Årsmötet hölls den 28 mars med drygt 20 av föreningens medlemmar närvarande. Ejan Söderlöf, Karl-Ola Larsson och Urban Bergström underhöll med dragspelsmusik.

Styrelsen har hållit fem möten under året.

Föreningen har liksom tidigare år varit representerad i Löa Hyttelag, i Kvarnbolaget och i Samordningsgruppen och är via arkivfogden Ulf Johansson medlem i Föreningen Bergslagsarkiv.

Aktiviteter

Valborgsmässofirande i Löa ordnades som tidigare år av Hembygdsföreningen med brasa, vårtal, lotteri och fyrverkeri på planen vid Löa Bro Antik och Kuriosa. Servering ordnades i samarbete med Löa Affärn. Det mycket torra vädret gjorde att en extra brandbevakning fick sättas in. Firandet avlöpte dock utan något brandtillbud. Vårtalet hölls av Maria Lindstedt. Ramsbergs kyrkokör hade avböjt att delta i år, och våren fick hälsas med en mer spontant anordnad allsång.

Kyrkvandringen från Löa till Ramsberg via Prästkällan genomfördes som vanligt i slutet av maj.

Hembygd dagarna i början av juli med spelmansstämma, gudstjänst i hyttan och laxfiske i kvarndammen gynnades inte av vädret i år. Regn och åska gjorde att laxfisket knappast blev den fiske- och familjefest man hade hoppats på. Dessutom slöade de utsatta regnbågslaxarna till i det åsktunga vädret och intresserade sig föga för flugor och andra lockande beten. Dock fanns ju fiskarna kvar och kvarndammen blev en av hembygdens mer uppskattade fiskeplatser under resten av sommaren.

Spelansstämman på kvällen blev också regnig, men spelglädjen och gemytet

tycktes istället öka när spellmännen sökte skydd för vätan i råstugan, malmbåsen och hyttcaféet.

I september deltog föreningen på Landsbygdens dag i Gammelbo med ett par informationsskyltar med särskild betoning på byarkivet och föreningens skrifter. Ulf Johansson var "ståndsperson" och visade protokollsböcker, bilder och annat material från arkivet.

Året hembygdsmästerskap i frågesport i mitten av november arrangerades av Löa, som vann tävlingen förra året. Sex lag deltog i tävlingen, som i år vanns av Gusselby hembygdsförening. Löalaget, som bestod av Aina Rydholm, Sven-Olle Holm och Åsa Gustafsson, gjorde en mycket stark uppryckning i andra halvlek men "nådde inte ända fram".

Julmarknad hölls traditionsenligt på första advent i Bydegården och gav som vanligt ett imponerande prov på vad bygdens slöjdare och hantverkare kan åstadkomma.

Löa Byarkiv

Föreningsprotokoll, gårdshandlingar, kartor och fotografier fortsätter att komma in till Löa Byarkiv. Under året beslutades att från landsarkivet i Uppsala köpa in kopior på stämmoprotokoll från Ramsbergs socken. Protokollen är förda under åren 1696-1862 och rymmer mycken intressant bygdehistoria. Köpet av protokollskopiorna har finansierats med hjälp av bidrag från Logen Löa Välgång, Östra Löa Byalag och Sune Ahlén. Därtill avstod föreningens ordförande och sekreterare från

hela respektive halva föregående års kostnadsbidrag för detta ändamål.

Skrifter

Årsskriften Löabygden gavs ut för trettonde året i rad. Löa-Bladet, med mer aktuell information, kom ut med fyra nummer under året.

Erik Ardesjös Minnesfond

När ansökningstiden för stipendier ur Erik Ardesjös Minnesfond hade gått ut hade inga ansökningar kommit in och styrelsens beslut blev därför att inte dela ut några stipendier för 1993.

På förslag av styrelsen beslutade sedan årsmötet att begreppet "kulturområde" som är inskrivet i fondens stadgar i fortsättningen ska kunna tolkas lite bredare, så att stipendier ska kunna ges för utbildning och förkovran också inom till exempel sport och idrott.

Övrigt

Styrelsen diskuterade vid ett flertal tillfällen under hösten om hur föreningen på bästa sätt ska delta i kampanjen *Kulturmiljövård i skogen* som skogsstyrelsen nu driver i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Diskussionerna resulterade i att en studiecirkel med detta tema startats i början av innevarande år.

Löa i mars 1994

Åke Rydholm

Karl-Ola Larsson

Tor Åhman

Stina Gottliebsson

Lars Larsson

Ulf Lager

Ing-Marie Larsson

Och så får vi besvara om medlemsavgiften...

Så är det dags att betala medlemsavgiften till hembygdsföreningen. Den är som förra året 35 kr. Familjekort – för tre eller flera familjemedlemmar, varav högst 2 är över 18 år – kostar 90 kr.

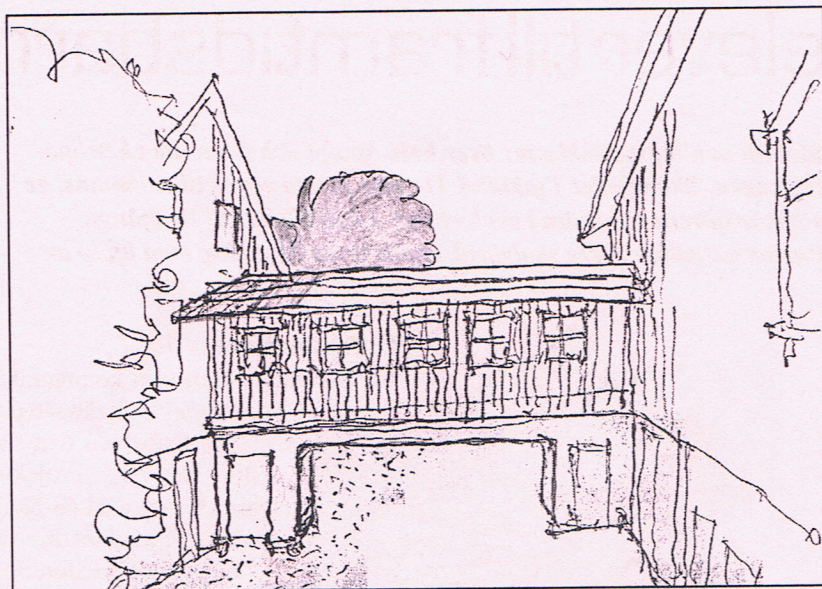
Någon årsskrift kommer inte ut i år, men ambitionen att ge ut Löa-Bladet fyra gånger under året har inte ändrats. Medlemsavgiften inkluderar prenume-

ration på Löa-Bladet.

Ortsombud, som utses vid årsmötet, kommer som vanligt att gå runt till alla i byn, för att ta upp medlemsavgiften. Är ni inte hemma, så att ni kan nås av något ombud använder ni lämpligen bifogade inbetalningskort istället.

Alla som får Löa-Bladet med posten är också snälla och skickar medlemsavgiften per postgiro.

Glöm inte namn (och ev adressändring) på inbetalningskortet!

Mellan verkstaden (där Cabinova nu hyr) och ladugården/företagshuset byggs en förbindelsegång.

(forts fr sid 1)

i hemmet, men vi vet att många är intresserade av de fördelar som ett gemensamt företagshus kan ge, säger Carl-Eric Persson. Ett antal intervjuer med intresserade hyresgäster har gjorts inför det här projektet, som är en del av Linde Landsbyggsprojekt. (Löa-Bladet har berättat om det i nr 2/93). Länsstyrelsen och Lindesbergs kommun, som ställt upp med medel för projektering av detta, delar också min uppfattning att ett sådant här företagshus skulle få en positiv effekt på hela näringslivet i norra delen av Lindesbergs kommun.

Bättre post och tele

Bättre postgång och bättre telekommunikationer hör enligt Carl-Eric till de stora fördelarna, som företagshuset skulle föra med sig. All post hämtas tidigt på morgonen till företagshuset, där även företag utanför huset kan få hämta sin post. Ett särskilt rum för lantbrevbäraren kan ordnas för att uträta postärenden och dessutom säkerställs lantbrevbärarens roll i hela området med ett utökat behov av Postverkets tjänster.

– I dag är telefonsystemet i Löa (och annan glesbygd) under all kritik, menar Carl-Eric. Dataöverföringar >2400 baud är inte möjliga. Uppkopplingstiden för ett samtal till närmaste tätort är nästan ett skämt. Med en koncentration av köpstarka abonnenter borde möjligheterna att erhålla ett modernt system vara inom räckhåll. I synnerhet som Televerkets monopol har upphört och flera aktörer (t ex Comvik) konkurrerar om ultramoderna system.

Med en gemensam växel eller anknyt-

ningar från respektive företag ordnas dessutom en telefonpassning som ger bättre service åt företagets kunder än en pipande telefonsvarare.

Order per dator

När det gäller data har de tänkta hyresgästerna redan idag avancerade nätverksbaserade datasystem för material- och produktionsstyrning, administration, redovisning, löner, ordbehandling, bildhantering, kalkyl- och grafikprogram, CAD-CAM etc. Här finns stora möjligheter till samutnyttjande. I dag är orderhantering via datorer ett faktum i storstäderna. Det finns ingen anledning att en företagstät by som Löa ska ligga efter i det avseendet.

Lunchrum och pub

Byggnadsfirman Gustavsson & Eriksson i Storå har anlitats för att ta fram ritningar och nödvändig dokumentation inför ett anbudsförfarande. Huvudbyggnad i företagshuset och beräknad arbetsplats för drygt 30 personer blir alltså Juthemmanets ladugård. Verkstaden, som för närvarande hyrs ut till Cabinova, kallas på ritningen för entrébyggnad. En förbindelseled byggs mellan den och ladugården/huvudbyggnaden. Ett gemensamt lunchrum planeras i bottenvåningen och det ska eventuellt kunna fungera som pub även efter arbetstid.

Uppvärmning-, ventilation- och luftkonditionering ska ske med ytjordvärme och värmepump stöttat med el. När det är varmt kan ytjordslingorna användas för att kyla lokalerna genom att systemet används "baklänges". Att använda den ca 12 ha stora åkern (där det för närvarande

endast växer ogräs) mellan riksvägen och ladugården som "kollektor" för ett sådant här system är synnerligen lönsamt, berättar Carl-Eric.

Inflyttning 1995

Kommunalt vatten och avlopp finns inte. Men eget vatten finns i betryggande kvantiteter och för avloppet har Peter Elisson gjort en särskild utredning på kommunens uppdrag.

Förhandsbesked om bygglov finns och yrkesinspektionen har också gett sitt tillstånd. Carl-Eric räknar med att bygget ska kunna komma igång inom 2-3 månader. Byggtiden är beräknad till 6 månader. Den 1 januari 1995 ska det kunna vara dags för inflyttning i Juthemmanets Företagshus. Ännu finns vissa mindre utrymmen outhyrda, hälsar Carl-Eric. Ta kontakt med honom om du är intresserad. □

Idékurs för byagrupper

På fredag och lördag 18-19 mars blir Löa Bygdegård mötesplats för aktiva personer i byalag, intresseföreningar och andra grupper som på olika sätt arbetar med lokalt utvecklingsarbete.

Syftet med kursen är att förmedla och utbyta idéer och kunskaper om bygden och mindre orters möjligheter och resurser – och där har ju Löa en hel del att komma med.

Bland annat kommer Mikael Norwall, Margareta Gustafsson, Carl-Eric Persson och Göran Wijkmark att presentera Linde Landsbyggsprojekt och man kommer att göra studiebesök i Löa Skola, Löa Affär, Juthemmanets blivande Företagshus och Vasselhyttans Bygdegård.

Utsocknes deltagare kommer att logeras hos Anki och Thomas på Larsbo gård och där äter man också en gemensam frukost på lördagen.

I övrigt står Landsbygdsutveckling i Sverige och Örebro län på programmet och särskild information lämnas om studieförbundens och Folkhälsovetenskapens roll i detta arbete. Ta kontakt med Margareta Gustafsson, tel 301 20 om du är intresserad av att komma med och lyssna på vad allt som faktiskt görs för vår lands- och glesbygd!

Datorer gör löaelever till framtidsbarn

Barnen i Löa Skola har kontakt med ett 15-tal fritidshem och lågstadielklasser över hela landet och även ute i Europa. De berättar för varandra hur skoldagen ser ut i Bergslagen, Skåne eller Tyskland. De kan skriva sagor tillsammans, ge ut gemensamma skoltidningar och på många olika sätt inspirera varandra i skolarbetet. Löabarnen har de många fördelarna med sin lilla byskola, men har ändå del av en betydligt större skolvärld. Detta är möjligt idag med hjälp av datorer och projektet Framtidsbarn.

Datorerna har gjort sitt intåg i skolan. Löa Skola har köpt in tre begagnade Appeldatorer. De är små och svart/vita, men fungerar ändå bra för sitt ändamål.

Och ändamålet är förstås att redan från början lära barnen att hantera en dator och att umgås med detta redskap och kommunikationsmedel som helt visst kommer att bli en självklar del av deras kommande arbetsliv, vad yrke de än må välja.

Även de yngsta eleverna ska här få möjlighet att ta ett "datorkörkort". När de lärt sig att öppna och stänga ett program, hämta en fil från hårddisken, spara på diskett, markera en text, ändra typsnitt och en del andra grunder får de ett kort, som berättigar dem att själva hantera datorn.

Pedagogiskt hjälpmedel

Men datorerna är också ett pedagogiskt hjälpmedel som allt oftare kommer till nytta i undervisningen. Löa Skola har kontakt med högskolan i Jönköping, som under det senaste året drivit ett försöksprojekt med datorer redan i daghem och förskolor.

– Som lågstadielärare är jag speciellt intresserad av att se hur barnen kan ta hjälp av datorn för att lära sig skriva, läsa och räkna, säger Anders Gisslander, som är ansvarig för datorerna i Löa Skola. Det här är ett ganska nytt fält, för de flesta datorförsöken i skolan har börjat med äldre elever. Men i England har man börjat med de yngre barnen och kommit mycket längre.

Det finns många fantastiska program idag som på olika sätt stimulerar barnen att använda bokstäver, ord och siffror och som är både roliga och lärorika för barnen. Men Anders menar att man samtidigt måste vara uppmärksam på att inte det roliga tar överhanden. Att lära sig läsa eller räkna får inte bli till ett spel, som barnet tröttnar på efter ett tag.

– Vi vill att barnen redan från början ska uppfatta datorn som ett redskap och ett hjälpmedel, som man kan ha mycket nytta av om man använder den på rätt sätt. Den

ska inte bara vara en spelburk som barnen passivt sitter klistrade vid dagarna i ända. Datorns möjlighet att till exempel "rita" med hjälp av färdiga bilder får inte heller hindra barnen att utveckla sin egen skaparkraft och lust att rita och måla på vanligt sätt. (Löa-Bladet vill dock påpeka att de färdiga bilderna kan vara till mycken nytta och nöje för dem som nu inte är så konstnärligt lagda.)

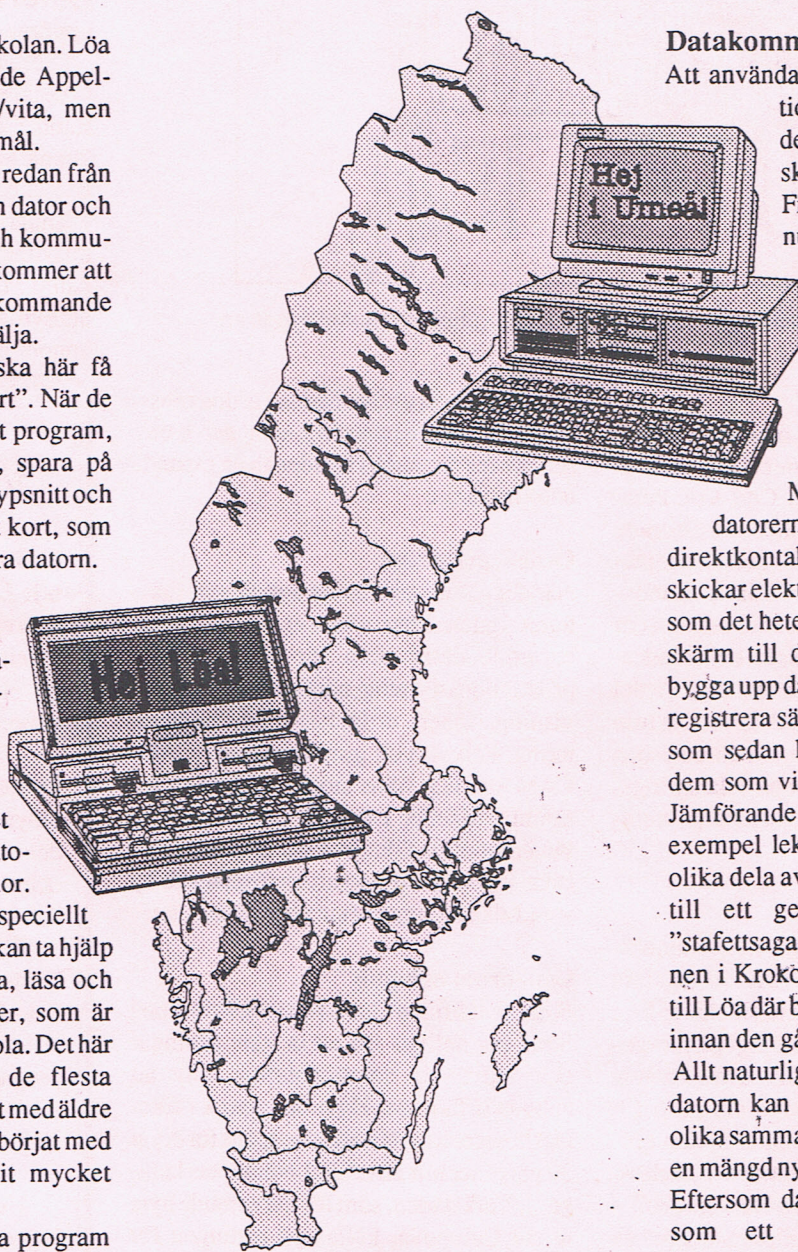
Datakommunikation

Att använda datorn som kommunikationsmedel är ett rätt sätt och det kan löabarnen öva särskilt på i projektet Framtidsbarn, där Löa-Skola nu deltar. Projektet drivs av högskolan i Falun/Borlänge och involverar ett 15-tal fritidshem och lågstadieskolor över hela landet från Umeå i norr till Höllviksstrand i söder.

Med telefonmodem till datorerna kan skolorna alltså hålla direktkontakt med varandra. Man skickar elektronisk post – eller e-mail – som det heter på dataspråk – från dataskärm till dataskärm. Eleverna kan bygga upp databaser där de till exempel registrera särskilda fritidsintressen och som sedan kan ligga till underlag för dem som vill skaffa egna brevvänner. Jämförande undersökningar över till exempel lekar eller veckopengar från olika delar av landet kan sammanställas till ett gemensamt resultat. En "stafettsaga" påbörjas kanske av barnen i Krokön som skickar den vidare till Löa där barnen fortsätter berättelsen innan den går vidare till Nyköping osv. Allt naturligtvis för att lära barnen hur datorn kan komma till nytta i många olika sammanhang samtidigt som de får en mängd nya skolkamrater landet över. Eftersom datakommunikation bör ses som ett komplement till andra kontaktvägar är tanken att både lärare och elever också ska få chans att träffas "på riktigt" åtminstone en gång om året. En Framtidsbarnsfestival kommer att ordnas varje år för alla som ingår i projektet.

Jämställdhet

Kostnaderna för att vara med i Framtidsbarn uppgår till ca 10 000 kr per år och det klarar Löa Skola tack vare det jämställhetsstipendium på 45 000 kr som skolan fick av länsstyrelsen i höstas. Här är det nämligen

Datakurs för mammor

Ska nu flickorna får lära sig att hantera datorn i skolan så vill mammorna vara med också. Många föräldrar har varken i skolan eller i yrkeslivet ännu kommit i kontakt med datorn och därför har Löa Skola nu startat en studiecirkel för mammor. En och annan pappa har också sagt sig intresserad av att komma med, men till en början nu får mammorna vara i fred med sin första närkamp med datorn.

Sju mammor är anmälda till den första kursen som leds av Anders Gisslander. - Roligt!, tyckte alla med en mun, när Löa-Bladet var på besök i tisdags kväll. Och alla tyckte överens om att baskunskaper om datorns hantering är bra att ha, även för den som inte direkt använder den i jobbet.

Datorprojektet i skolan är alla också mycket positiva till.

- Det är ju jättebra att en så här liten skola som Löa också kan ge barnen en naturlig kontakt med datorerna, så att de inte blir handikappade när de kommer upp i högstadiet, menar Eva Lager. Men man vill ju inte heller att de ska bli sådana där som sitter fastklistrade vid datorn för jämnan.

Det är alla överens om och kursdeltagarna diskuterar ett tag datorernas och det snabba informationssamhällets andra mediernas för- och nackdelar.

Så bänkar sig mammorna vid datorerna och öppnar skriv- eller ritprogrammen eller vad de nu vill öva på. Det går inte precis med van hand, det tar ett tag innan man får den rätta känslan i mushanden och vet var och hur man ska klicka. Men det är den känslan kursen ska ge så småningom. Plus en liten inblick i datorernas mångsidiga användningsområde.

Anders demonstrerar rättstavningsprogrammet i dag. Sådant finns till de flesta ordbehandlare och den som eventuellt ängslas för att rättstavningen blir eftersatt på grund av datorerna ska inte behöva oroas. Visserligen tyckte dator idag att öpfining kan duga lika väl som uppfinning, men vem är väl perfekt? Till skillnad från många andra minns datorn också hur ett ord stavas bara den har fått "lära" sig det en gång och ordet har lagts till i programmet. □

självklart att även flickorna ska vara med vid datorerna, vilket det faktiskt finns anledning att arbeta lite extra för. I arbetslivet används väl datorer i hög utsträckning av kvinnor också, men bland skolbarnen tycks datorer mest höra till pojkarnas värld. De barn som redan har erfarenheter av datorer hemifrån är nästan uteslutande pojkar.

- Förmodligen beror det på att de spel som hemdatorerna mest används till är så hårt mansinriktade, tror Anders Gisslander. Det handlar om stjärnornas krig, skjuta ner flygplan, köra bilrally och annat sådant där "manligt och tufft" och pojkarna har en helt annan attityd till datorerna. De går frejdigt in och letar bland menyerna och

öppnar olika program bara för att se vad det kan vara. Flickorna är mer försiktiga och rädda för att trycka på fel knapp.

- Får de bara träna ett tag kommer de snart i kapp pojkarna, säger Anders, men det är därför vi ser det här som ett jämställhetsprojekt. Vi tycker att flickorna ska ha samma förutsättningar när de sedan kommer upp i högstadiet, där man förstås också använder datorer i undervisningen numera. □

Succé för Löas vinter- olympiad

Vad är OS i Lillehammer mot Löa Olympiska Spel! Onsdag den 16 februari ordnade Löa Skola vinterlekar för hela skolan. Eleverna hade dagarna innan fått anmäla sig till grenar som sparkstötning på is, ishockey, längdåkning på skidor, kast med snöboll mm. Föräldrar och syskon var inbjudna att agera publik.

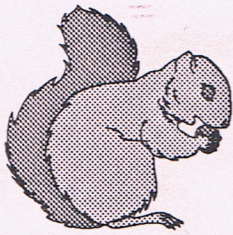
På onsdagsmorgonen hade dock kung Vinter sänkt temperaturen till -25° , så invigningen fick lov att flyttas fram ett par timmar. Men klockan 10 kunde den olympiska elden tändas av Peter Gunnarsson i åk5.

Spelen genomfördes väl och elever och lärare kämpade tappert med stort publikstöd. Iskolbispisningen bjöd Maud Råstock på bland annat varm blåbärssoppa och smörgåsar. Kommentatorer under spelen var Göte Bogland och Torbjörn Lie som tillsammans med Ulrica Wiborg-Carlsson också ingick i lärarnas ishockeylag, *The Old Star Teachers*.

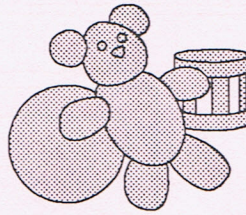
Spelen avslutades med brännboll på is samt stor prisutdelning till alla elever. Kallt var det, men alla var nöjda med spelen och kämpade väl i de olika idrottsgrenarna.

Ulrica Wiborg-Carlsson

Full fart på LUM

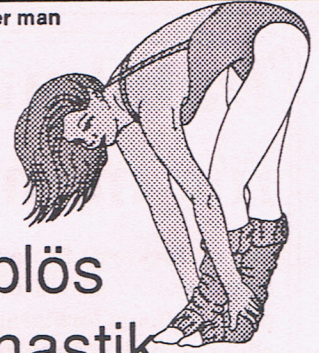
Löa är på tillväxt. Två barn har fötts bara under den vecka detta Löa-Blad producerats. Den yngre generationens stadiga ökning kan också avläsas i LUMs aktiviteter. För bara några år sedan föreföll föreningen vara nära nog avsmnad. Nu håller de unga mammorna i gång flera gånger i veckan.

På måndagsförmiddagar är det lek-timmar i bygdegården. På tisdagkvällar kl 17 leder Anette Bogland och Anki Johansson småbarnsgymnastik för barn från 2 år. Och på torsdagar blir det djur- och naturstunder ute så fort vädret tillåter.

Vid årsmötet i början av mars tillsattes en festkommitté, som ska ordna midsommarfirandet och (så småningom) även julfest. En resa till Eskilstuna djurpark planeras till våren och någon uteaktivitet med hela familjerna räknar man också med. En bytardag kommer också i slutet av mars. Håll utkik efter anslag i affärn för när datum är fastställt!

Styrelse för Löa Unga Mammor är: Ordförande Vivi Ahlberg, vice ordförande Loisan Elvenäs, sekreterare Nell Andreasson, vice sekreterare Yvonne Axarp och kassör Anki Johansson.

Så här behöver man inte se ut!

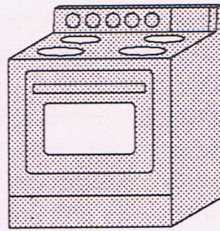
Hopplös gymnastik

På torsdagskvällar klockan sju är det fullt ös i Bygdegården. Ett 25-tal damer, tjejer, flickor, kvinnor, tanter (stryk det som ej önskas) håller i gång med lättgymnastik. Mycket uppskattat enligt uttalanden från flera håll! Loisan Elvenäs "springer i mitten och försöker hålla i det lite" som hon själv uttrycker det, men enligt deltagarna fungerar hon nu som en utmärkt ledare.

– Vi var några som ville röra på oss lite, berättar Loisan, och jag tog kontakt med friskvården i Lindesberg för att höra om de kunde hjälpa till. Och därifrån kom det också en ledare de två första gångerna. Vi fick band och program och hon visade hur vi skulle göra. Men nu får vi sköta oss själva med stöd i från Vuxenskolan.

Det är en "hopplös" gymnastik, vilket har gjort den särskilt uppskattad. Härkommanderas inte till några spänstiga och jobbiga svikhopp. Alla åldrar kan delta och ingen behöver se ut som Jane Fonda. Men man känner förvisso att man rört på sig och att kroppens muskler fått en välbehövlig omgång efter ett träningspass. Det bekräftas av dem som varit med. Välkommen du också!

Nytt kök i bygdegården

Löa Bygdegård var uthyrd 265 gånger under 1993. Detta framgår bland annat av Bygdegårdsföreningens verksamhetsberättelse för förra året. Och man kan med andra ord konstatera att bygdegården är väl utnyttjad för såväl föreningsliv som privat bruk. Gymnastik, bordtennis, volleyboll, födelsedagsfester, luciafest, julmarknad, utställningar, dans, pub- och visafest, fritidsverksamhet för skolbarn och lekskola är bara en del av aktiviteterna som pågår där. Dessutom används lokalen för Löa Skolas gymnastikundervisning.

Bygdegården har 47 medlemmar fördelade på föreningar och enskilda. Bygdegårdens husgrund dränerades, tätades och målades under året och en ny dagvattenledning för takvattnet anlades. Arbetet bedrevs som ett ALU-projekt.

Under innevarande år har arbetet med att förbättra köket nu kommit i gång. Även här görs jobbet som ett ALU-projekt. Leif Ström och Bengt Gustafsson från Storå och Guldsmedshyttan har nu sett till att det äntligen blir lite mer svängrum i köket. Den yttre tamburen och förrummet till damernas toalett har också tagits bort, så

att också "kapprummet" blivit betydligt rymligare. Ny ytterdörr finns också på plats. Arbetet beräknas vara slutfört i slutet av mars. Kanske lagom till Hembygdsföreningens årsmöte. Kom och se hur det blev!

Apropå kapprummet finns fortfarande bekymmer för var och hur man på bästa sätt ska hänga ytterkläderna vid större sammankomster. Goda idéer mottages tacksamt av Bygdegårdsföreningens styrelse som består av ordförande Nille Gerdtsen, vice ordf. Bent Pedersen, kassör Britt Carlsson, vice kassör Lars-Gunnarsson och sekreterare Anders Ericsson. Suppleanter är Arne Ericsson, Elisabeth Elvenäs, Eivor Söderlöf, Margareta Gustafsson och Ingegerd Pedersen.

Bygdegårdsföreningen vill också passa på att tacka alla som välvilligt bidragit till föreningens ekonomi under året. Sammanlagt 29 648 kronor har skänkts av Löaortens Tjurförening, Löa CKF, Greta Persson, Logen Löa Vålgång, Elisabet och Torbjörn Elvenäs, Löa SPF samt Hembygdsföreningens revysektion.

Fest och årsmöte med LSK

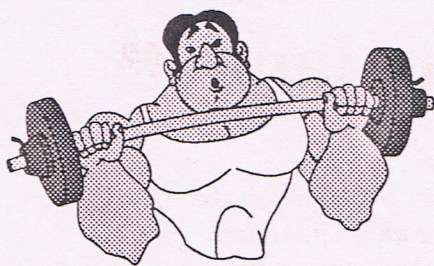
Löa Sportklubb håller årsmöte på söndag den 23 mars kl 19.00 i klubbstugan vid idrottsplan. LSK lockar med smörgåstårter och vill att så många som möjligt av klubbens medlemmar ska komma med idéer och synpunkter på verksamheten.

Har vi förresten berättat att "kur'n ve plan" är färdig nu med duschar och allt. Det är alltså ingen kur längre, utan en klubbstuga.

LSKs årsfest hålls sedan som vanligt på långfredagen, som i år är den 1 april.

Till årets Löafest hoppas klubben förstås på att få hit artister som lockar fler ungdomar än förra året till Björkhagen. Anders Ericsson är på jakt, men har inte fått svar ännu.

Spegel, spegel på väggen där ...

Är det någon som har en stor spegel till övers? Sportklubben tar gärna emot flera speglar till klubbstugan. Styrketränare behöver kunna se sig själva, för att se att de yfter på rätt sätt.

Löa- revyn i radion

Visst vore det roligt med en ny revy i Löa igen. Men det ser inte ut att bli någon inom den närmaste framtiden.

Vid revysektionens årsmöte för någon vecka sedan framkom inga konkreta idéer på en ny revy. Det som saknas är en eller flera eldsjälar som drar igång. Sedan nappar nog alla andra, trodde revyartisterna.

Löa-revyn hade fått en förfrågan om att delta i en Radio-revy i Kopparberg den 23 april. De flesta aktörerna har dock förhinder då, men Löa-revyn kommer att representeras av Snikhild och Tarvgerd, det vill säga systrarna Lager-Lindstedt. Radio-revyn ska bli en helkväll på Folkets hus i Kopparberg med sång, musik och sketcher där intäkterna ska gå till starten av närradion.

Det finns idéer om att senare i år ha sändningar med stå-upp-komiker och roliga historier. Där kanske också Löa-revyns aktörer får göra sina röster hörda.

Som Löabladets läsare kanske hänvisade till Stjärnfors golfklubb, Skyltarna är gjorda efter till sevärdheterna i Stjärnfors i cirka tio år.

Men Vägverket har inte något papper på att skyltarna verkligen får sitta där, så härom veckan plockades de ned.

Enligt Vägverket har man haft en intensiv brevväxling med golfklubben i sex år angående skyltarna, men när klubben inte plockade bort skyltarna gjorde Vägverket det. Anki och Tomas Eriksson vid Larsbo gård har dock lyckats få en riktig vägskylt vid riksvägen till Rum- och frukostverksamheten.

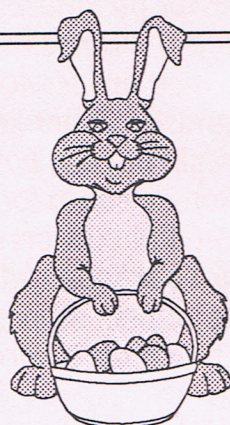
Vill man ha en skylt uppsatt måste man ta kontakt med Vägverket och få sin önskan prövad. Är målet nära och av allmänintresse ger Vägverket tillstånd. Man får då betala för skyltkostnaden plus uppsättning. Men man får inte snitsla med skyltar långa sträckor utan vägvisa från målets närmaste allmänna väg, säger en tjänsteman vid Vägverket i Örebro som Löabladet talat med.

Löas bästa
livsmedelsaffär

Tekakor 1 kr/st

Läsk & lättöl 24:50 kr/back
(exkl. pant)

Och så passar vi på att
önska alla våra läsare
en riktigt Glad Påsk!

Riksdag för Löa och resten av landet

I början av februari hölls det landsbygdsriksdag i Växjö. Det var Folkrorelserådet Hela Sverige ska leva som ordnade riksdagen och bland deltagarna fanns från våra trakter Peter Fahlgren, Anders Luth och Margareta Gustafsson. Sammanlagt deltog 550 personer i riksdagen, representerande byalag, sockenråd, kooperativ, samhälls- och intresseföreningar och andra grupper som på olika sätt jobbar för ett fortsatt liv i Hela Sverige. Representanter från kommuner, länsstyrelser och andra myndigheter fanns också på plats.

Det här var den tredje landsbygdsriksdagen och man kan nu klart konstatera att kampanjen Hela Sverige ska leva! har haft effekt. Det jäser och bubblar och grov av liv och aktiviteter på alla håll i landet. Det finns över 2 300 aktiva bygdegrupper som på olika sätt jobbar för att människor ska kunna bo och arbeta på ett bra sätt även i glesbygden.

– Vi tycker väl att vi är ganska aktiva här i löabygden med idéer, aktiviteter och utvecklingsprojekt, säger Margareta Gustafsson, men det roliga är ju att se att vi verkligen inte är ensamma. Den här viljan och entusiasmen över att göra något i den egna hembygden finns överallt. Och det allra bästa är, att nu börjar också politikerna på riksplanelt inse att landsbygdens kraft och resurser är värda att ta vara på.

Arbetsmarknadsminister Börje Hörnlund var med i Växjö och han fick med sig en lista på tolv viktiga punkter från landsbygdsriksdagen. Punkter som handlar om allt från samhällsservice- och planering till småföretagsstöd, kvinnosatsning, kommunikationer och turism. Dessa punkter kommer, lovade Hörnlund, att beaktas i den kommande regionalpolitiska propositionen. Börje Hörnlund, som är regionalpolitiskt ansvarig minister, lovade också särskilt stöd till små- och nyföretagande och även någon form av direkta bidrag till Sveriges aktiva bygdegrupper.

Bygderåd i Löa?

Landsbygdsriksdagens ledamöter hann också med ett besök i Dädesjö några mil utanför Växjö, där Margareta bland annat fastnade för den form av beslutsfattande som inrättats där.

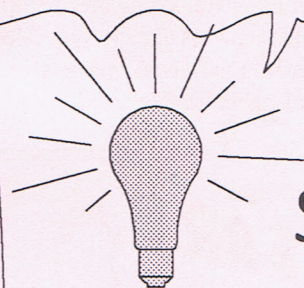
– I nära samarbete med kommunen har man enats om att inrätta ett opolitiskt bygderåd med 12 ledamöter och lika många suppleanter. Det är med bygderådet som kommunen förhandlar då det gäller hur man ska samordna service, lokaler och olika verksamheter. Det kunde kanske vara

en modell för Löa.

– Vi har många föreningar. Mitt förslag är att var och en av dessa föreningar utser en representant till ett bygderåd för Löabygden. Bygderådet skulle kunna arbeta vidare med de förslag till utveckling och aktiviteter som kom fram i de enkäter som många så välvilligt lämnade in förra året. Det skulle också vara lättare att få fler att känna sig delaktiga genom den direktkontakt som då skulle finnas med alla föreningar. I kontakten med kommunen och länsstyrelsen skulle ett bygderåd också ha större tyngd.

– Vi har en fantastisk skolförening,

som bit för bit tagit över verksamheter som gäller barnen, företagshus och mycket annat är på gång. Nu är det dags att göra något så att våra äldre bybor får det tryggt och bra hemma i byn. Turismen är ett annat område, där det finns mycket mer att göra. I södra Sverige har man ridleder motsvarande våra cykelleder. Man erbjuder karta, markerade ridvägar, rum och frukost för både ryttare och häst. Vi kanske kunde göra något liknande i samarbete med angränsande byar. Det finns tusen förslag, tillsammans kan vi göra storverk! Hör av er om ni vill vara med och utveckla dessa eller andra egna idéer!!

Släck inte lyset!

Vi kan driva lanthandel, vi kan ta ansvar för barn- och äldreomsorg, vi kan starta skolor, vi kan bygga vägar, bostäder och samlingslokaler. Men om posten inte kommer, om telefonen inte ringer, om lampan inte lyser när vi trycker på knappen – då kan inte hela Sverige leva ...

Folkrorelserådet för Hela Sverige ska leva har i ett särskilt upprop betonat vikten av att samhället har ansvar för nödvändig basservice som post, el och tele. Människor på landsbygden kan via byalag, sockenråd, och andra intresseföreningar göra mycket för sin egen bygd, men om service som post, el och tele försämras kan landsbygdsbor knappas själva återskapa den.

Avreglering och bolagisering vad gäller POST, EL och TELE kan innebära fördelar och effektivitetsvinster, men är samtidigt ett stort hot mot servicen på landsbygden, menar Folkrorelserådet. Det viktiga är inte hur denna service utförs, utan att den fungerar lika bra i hela landet. Och att taxorna är solidariskt utformade.